RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 23.07. 2013 r.

PG II Dsa 34/13

SEKRETARIAT Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 25.07.13 zał. .....
nr. 6733 podpis .....

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 24.07.2013 r.
nr. 3642 podpis. Mpaiec

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 czerwca 2013 r. nr BPS/043-34-1435/13, przy którym przesłano tekst oświadczenia złożonego przez senatora Andrzeja Pająka wspólnie z innymi senatorami podczas 34. posiedzenia Senatu RP w dniu 6 czerwca 2013 r., celem zapoznania się z nim i zajęcia stanowiska uprzejmie informuję, że podniesione w oświadczeniu zarzuty zostały zbadane przez Prokuratora Apelacyjnego w Białymstoku, a także w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej.

Przedmiotem krytycznego wystąpienia grupy senatorów jest wydana przez Prokuratora Rejonowego Białystok – Północ w Białymstoku w dniu 25 marca 2013 r. decyzja o odmowie udostępnienia akt tej Prokuratury sygn. 3 Ds. 211/01 Panu Januszowi Wojciechowskiemu. Podstawę prawną decyzji stanowił art. 5 ust. 2 i art. 16 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1198) oraz art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wniosek Pana Janusza Wojciechowskiego dotyczący zezwolenia na zapoznanie się aktami śledztwa dotyczącego zabójstwa na tle

seksualnym Agnieszki D. zakończonego postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2002 r. o jego umorzeniu na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. z uwagi na niewykrycie sprawcy czynu nie mógł zostać uwzględniony, gdyż pomimo wydania decyzji merytorycznej, w sprawie tej w dalszym ciągu podejmowane są czynności operacyjne i procesowe w związku z czym upublicznienie zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego może w przyszłości utrudnić lub uniemożliwić ewentualną identyfikacje sprawcy czynu. Autor decyzji wskazał nadto, że w powyższej sprawie zachodzą okoliczności wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, zgodnie z którym prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu m.in. ze względu na prywatność osoby fizycznej. Jak podkreślono, w aktach przedmiotowej sprawy znajdują się także materiały dotyczące kilkudziesięciu osób weryfikowanych jako ewentualni sprawcy zbrodni i pomimo wykluczenia z tego grona, zgromadzone dane dotyczyły ich sfery prywatnej lub nawet intymnej, a dla takich właśnie przypadków ustawodawca przewidział ograniczenia prawa do informacji publicznej wskazane w tym przepisie.

Powyższa decyzja nie została przez wnioskodawcę zaskarżona i uprawomocniła się.

Jak podkreślono w skierowanym do mnie oświadczeniu grupy senatorów Pan Janusz Wojciechowski – Poseł do Parlamentu Europejskiego, prawnik i były sędzia, „prosił o dostęp do tych akt nie dla sensacji, nie dla prywaty, ale dla dobra publicznego – w celu wyjaśnienia sprawy skazania niewinnego człowieka". Autorzy oświadczenia zapytują w związku z tym, „czy poza chęcią utrudnienia dojścia do prawdy, są jakieś inne racjonalne motywy uzasadniające stanowisko białostockiej prokuratury ?".

Istotnie, Pan Poseł Janusz Wojciechowski zainteresowanie sprawą sygn. 3 Ds. 211/01 Prokuratury Rejonowej Białystok – Północ w Białymstoku uzasadnił powiązaniem tej sprawy ze sprawą Jana P. prawomocnie skazanego za podwójne zabójstwo Marioli i Klaudii S. W ocenie Pana Posła w sprawie dotyczącej zabójstwa Agnieszki D. mogą znajdować się dowody niewinności Jana P.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w oświadczeniu, pragnę przede wszystkim już na wstępie zapewnić, że wątek dotyczący ewentualnego wzajemnego

powiązania obu wskazanych spraw przez osobę sprawcy był wnikliwie badany i analizowany już w toku śledztwa 3 Ds. 211/01. Stosowne analizy przeprowadzono także obecnie i nie dostarczyły one podstaw do wnioskowania, iż sprawcą zabójstwa Agnieszki D. oraz Marioli i Klaudii S. była ta sama osoba i nie był nią Jan P.

Również zagadnienie prawidłowości przypisania Janowi P. zbrodni zabójstwa Marioli S. i jej córki było wielokrotnie badane. Zarzuty Jana P. dotyczące przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy policji i sędziego w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu karnym były także sprawdzane w trybie procesowym i nie znalazły potwierdzenia (sprawa Ds. 427/09 Prokuratury Rejonowej w Hajnówce). Nie potwierdziły się też zarzuty obrońcy skazanego dotyczące bezprawnego wpływania na treść opinii biegłego sądowego występującego w sprawie Jana P. (śledztwo Ds. 4213/11 Prokuratury Rejonowej Białystok – Południe w Białymstoku). Brak jest zatem podstaw do kwestionowania zasadności wydanego w tej sprawie orzeczenia sądowego, przy czym stanowisko takie podzielił także Sąd Najwyższy, oddalając postanowieniem z dnia 1. 03. 2007 r. (sygn. akt III K 493/06) kasacje wywiedzione w tej sprawie przez obrońców Jana P. Dwukrotnie (w 2011 i 2012 r.) Sąd Najwyższy oddalał także wnioski obrońcy skazanego o wznowienie postępowania sądowego.

Przeprowadzona w Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku, a także w Prokuraturze Generalnej analiza negatywnego stanowiska Prokuratora Rejonowego Białystok – Północ w Białymstoku wyrażonego w decyzji z dniu 25 marca 2013 r. w przedmiocie udostępnienia akt tej Prokuratury sygn. 3 Ds. 211/01 Panu Januszowi Wojciechowskiemu wykazała, że nie można mu odmówić słuszności. Istotnie bowiem, nie negując faktu, iż zgromadzony w aktach prawomocnie zakończonego postępowania przygotowawczego materiał stanowi informację publiczną w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, nie można jednak nie dostrzec, że decyzje w przedmiocie jej udostępnienia nie powinny zapadać automatycznie i muszą uwzględniać przewidzianą także w art. 5 ust. 2 cyt. wyżej ustawy ochronę prywatności, jak również przepisy innych ustaw, w tym ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (DZ. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926).

Uwzględniając powyższe, w praktyce prokuratur w omawianym zakresie obowiązuje zasada, że decyzje w przedmiocie udostępniania akt prawomocnie zakończonego postępowania przygotowawczego powinny zawsze uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy, a przede wszystkim jej zakres przedmiotowy i podmiotowy, przyczynę umorzenia oraz ewentualnie wykonywane nadal czynności operacyjne i procesowe (w trybie art. 327§ 3 k.p.k.), a także podjęte działania w trybie art. 328 § 1 i 2 k.p.k. Ze szczególną ostrożnością należy przy tym podchodzić do postępowań, które zakończyły się umorzeniem z powodu niewykrycia sprawcy, ale w których - tak jak w niniejszej sprawie – w dalszym ciągu podejmowane są czynności operacyjne.

Niezależnie od powyższego pragnę również nadmienić, że kwestia udostępnienia akt sygn. 3 Ds. 211/ 01 Prokuratury Rejonowej Białystok – Północ w Białymstoku w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej była już w przeszłości przedmiotem orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku w związku ze skargą Pana Leszka B. na decyzję Prokuratora Okręgowego w Białymstoku w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej (wyrok z dnia 14 lutego 2013 r. sygn. akt II SA/Bk 967/12). Oddalając złożoną skargę i podzielając stanowisko prokuratora Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, jej przepisy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmiennie zasady i tryb dostępu do takich informacji, co oznacza, że pewne rodzaje informacji publicznej mogą być ujawniane tylko w ograniczonym zakresie, w specjalnym trybie, bądź na odmiennych zasadach. W tym kontekście Sąd powołał się na przepisy art. 6 cyt. wyżej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych wskazując, że „adresat wniosku o udostępnienie informacji publicznej zawartej w aktach postępowania przygotowawczego winien rozważyć, czy charakter popełnionego czynu, okoliczności i czas jego popełnienia, nawet po usunięciu imienia i nazwiska osoby podejrzanej lub świadków czynu, nie pozwala na ich identyfikację. Jeżeli uzna, że tak, wówczas podmiot obowiązany winien, w oparciu o art. 16 ust. 1 u.d.i.p. wydać decyzję odmawiającą udostępnienia informacji publicznej, powołując się na ograniczenia zawarte w art. 5 ust. 1 i 2 u.d.i.p."

Uwzględniając powyższe Sąd podzielił stanowisko prokuratora podkreślając ,że w sprawie tej przesłuchano wiele osób, które podawały informacje dotyczące sfery prywatnej i intymnej, zgadzając się także z argumentem, że sama anonimizacja danych personalnych przesłuchanych w sprawie osób, nie gwarantowałaby tymże osobom anonimowości i braku możliwości zidentyfikowania na podstawie chociażby miejsca pracy czy kontaktów z innymi osobami.

Przedstawiając powyższe stanowisko chciałbym jednocześnie stanowczo i jednoznacznie podkreślić, że przy podejmowaniu decyzji prokuratorzy obowiązani są do kierowania się wyłącznie obowiązującym prawem i obca im jest – sugerowana w oświadczeniu - chęć utrudnienia komukolwiek dojścia do prawdy.

Z poważaniem

A. Seremet

Andrzej Seremet